

INTERNATIONALE CONFERENTIE VAN WERKENDE VROUWEN
(Boedapest, 14 - 17 Juni 1956)

Inleiding

Van 14 tot 17 Juni 1956 vond onder auspiciën van het communistische Wereldvakverbond (W.V.V.) in Boedapest de "internationale conferentie van werkende vrouwen ter bescherming van haar vakverenigingsrechten en ter verdediging van haar eisen" plaats.

Het besluit tot het houden van deze conferentie werd genomen door het Uitvoerend Bureau van het W.V.V. tijdens de zitting, welke van 10 - 15 Mei 1955 in Moskou plaats vond.

Bij die gelegenheid werd tevens besloten een internationaal voorbereidingscomité in het leven te roepen.

Vorbereiding internationaal

1. De eerste zitting van het internationale voorbereidingscomité vond van 29 September tot 1 October 1955 in Boekarest plaats. Een van de belangrijkste figuren in dit comité was Madeleine GRASSI, hoofd van het vrouwenbureau en secretaresse van het W.V.V.

Tijdens de genoemde bijeenkomst in Boekarest werd o.m. de agenda voor de internationale conferentie vastgesteld. De hoofdpunten daarvan waren:

- a. De gemeenschappelijke strijd van de vrouwelijke werkers voor hogere lonen, doeltreffende toepassing van het beginsel "gelijke betaling voor gelijk werk", afschaffing van alle vormen van discriminatie, verbetering van de arbeidsvoorwaarden der vrouwelijke werkers, de verwezenlijking van haar rechten, het behoud van de vrede.
- b. Actievere deelneming van de vrouwelijke werkers aan het leven en de leiding der vakverenigingen en (leden)werving op grote schaal voor de vakverenigingen.

Op basis van deze punten dienden de verschillende vakverenigingen de nationale voorbereiding ter hand te nemen. Het W.V.V. en de daarbij aangesloten Vakverenigingsinternationales zouden daarbij via hun persorganen de nodige bijstand verlenen.

2. De tweede zitting van het internationale voorbereidingscomité vond van 10-12 Mei 1956 in Praag plaats. De bijeenkomst werd o.m. bijgewoond door vertegenwoordig(st)ers van de Internationale Democratische Vrouwen Federatie (I.D.V.F.) - welke na het W.V.V. het meest bij de ontworpen conferentie geïnteresseerd was en actief aan de voorbereiding ervan deelnam - alsmede van de V.V.I.'s Textiel, Metaal en Chemie.

Het comité besprak in Praag de stand van de voorbereiding der internationale conferentie in de verschillende landen. Het gaf als zijn mening te kennen, dat deze voorbereidingen reeds in een 40-tal landen, w.o. Nederland, gunstig verliepen.

Speciaal aan de financiële voorbereiding werd veel aandacht gewijd. Met name de in financieel opzicht weinig draagkrachtige vakverenigingen van Zuid-Amerika zouden alle zeilen moeten bijzetten om een zo groot mogelijke delegatie (men sprak van 60 afgevaardigden) naar Boedapest te zenden.

Tijdens een in Maart 1956 gehouden zitting van het Uitvoerend Bureau van het W.V.V., waar de voorbereiding der internationale vrouwenconferentie eveneens aan de orde kwam, was namelijk nog bekend gemaakt, dat de reiskosten der Zuid-Amerikaanse gedelegeerden ca. 1200 dollara per persoon zouden bedragen.

GEHEIM

Bekend werd gemaakt, dat uit verschillende landen reeds toezeggingen werden verkregen t.a.v. de vermoedelijke grootte der delegaties.

Daaruit bleek, dat - afgezien van Zuid-Amerika - met name West-Duitsland (ca. 45), Italië (ca. 40) en Frankrijk (ca. 40) een omvangrijke vertegenwoordiging naar de internationale conferentie zouden zenden.

3. De derde zitting van het internationale voorbereidingscomité, waarbij de laatste hand aan de voorbereiding werd gelegd, vond kort voor de aanvang der conferentie, namelijk van 10 -12 Juni 1956, in de Hongaarse hoofdstad plaats.

Voorbereiding nationaal

De eerste tekenen van voorbereiding der conferentie in Nederland dateren van Februari 1956. Deze voorbereiding verliep intussen niet zo bevredigend als het internationale voorbereidingscomité zulks tijdens zijn Praagse zitting (Mei 1956) heeft doen voorkomen.

Aanvankelijk maakte de E.V.C.-leiding het voornemen kenbaar uit haar gelederen 8 afgevaardigden naar Boedapest te zenden, namelijk 2 voor de Bond van Nederlands Overheidspersoneel (B.N.O.P.), 2 voor de Bond van werkers in Chemische, Voedings- en Fabriekmatige bedrijven ("Chevofa"), 1 voor de Bond van werkers in het Handels-, Bank- en Verzekeringswezen (B.H.B.V.), 1 voor de Bond van Land- en Zuivelarbeiders (B.L.Z.), 1 voor de Coöperatieve Vereniging Bond van werknemers in grafische en papierverwerkende bedrijven U.A. ("Grafische") en 1 voor de Algemene Bond van werkers in de Textiel- en Kledingindustrie (A.T.E.K.).

Een belangrijk struikelblok bij de uitvoering van dit plan bleek echter spoedig de précaire financiële situatie van de E.V.C. en de bij haar aangesloten bonden te zijn, ook al waren de kosten voor de uitzending ener Nederlandse delegatie (✓ 200.- per persoon, zijnde de reiskosten van en naar Hongarije) niet uitzonderlijk hoog.

Men bleek dan ook - ondanks de medewerking van de communistische Nederlandse Vrouwenbeweging (N.V.B.) en het werken met steunlijsten in verschillende bedrijven - niet in staat te zijn de gelden benodigd voor een 8 personen tellende delegatie bijeen te brengen.

Ook het feit, dat de leiding van de meeste E.V.C.-bonden weinig belangstelling voor de conferentie in Boedapest aan de dag legde, heeft een nadelige invloed uitgeoefend op de financiële voorbereidingsactiviteit. Hierdoor ving men namelijk over het algemeen te laat aan met de financieringsacties. Een gunstige uitzondering vormde in dit opzicht de niet bijzonder belangrijke B.H.B.V. (E.V.C.). De secretaris van deze bond, J.S. PIETERS (29-6-'00 Amsterdam) betoonde zich bijzonder actief, stellig mede met de bedoeling de betekenis van deze bond tegenover de E.V.C.-leiding en de B.H.B.V.-leden te accentueren.

Hij ging zelfs zover de redactie van het partijdagblad "De Waarheid" te critiseren vanwege haar geringe aandacht voor de Wereldvrouwenconferentie in haar publicaties.

De B.H.B.V. vormde voorts een comité van vrouwelijke handels- en kantoorbedienden o.l.v. het hoofdbestuurlid L. FERWERDA (20-5-'30 Amsterdam) om binnen en buiten E.V.C.-kringen leiding te geven aan de inzameling van gelden als bijdrage in de kosten voor de uitzending van een Nederlandse delegatie naar de conferentie.

De Nederlandse delegatie - bestaande uit 3 vrouwen, van welke de bovengenoemde L. FERWERDA de belangrijkste figuur was - vertrok op 11 Juni 1956 per trein van Amsterdam naar Hongarije en keerde op 20 Juni d.a.v. in ons land terug.

G E H E I MDe conferentie

De conferentie, welke werd bijgewoond door 523 personen, werd op 14 Juni geopend door de reeds eerder genoemde W.V.V.-secretaresse Madeleine GRASSI.

De Duitse delegatie telde 77 personen en was daarmee waarschijnlijk de grootste. (Verm. de West- en Oost-Duitse delegaties tezamen.)

De Indonesische delegatie telde 8 vrouwen. Deze waren op 23 Mei j.l. reeds in Nederland gearriveerd en na een kort oponthoud hier te lande, waarin een onderhoud met de N.V.B.-leiding viel, doorgereisd naar de Sowjet-Unie, vanwaar men zich later naar de conferentie in Boedapest begaf.

In het Presidium hadden o.m. zitting de Russin Nina POPOWA (secretaresse van het Sowjet-Vakverbond en voorzitter van het anti-fascistisch comité van Sowjetvrouwen), de Duitse Christa JABLONSKY en de secretaris-generaal van het W.V.V. Louis SAILLANT.

De Indiase Parvathi KRISNAHAN trad als eerste presidente der vergadering op.

De centrale kwesties, welke ter conferentie aan de orde werden gesteld, waren de sociale gelijkberechtiging van man en vrouw en in dit verband met name de eis "gelijke beloning bij gelijke arbeid".

Aan de discussie hierover werd o.m. door een der Nederlandse afgevaardigden deelgenomen.

De resultaten van de conferentie vonden hun neerslag in de oproep waarmee zij besloten werd.

In dit appèl aan de vrouwen wordt opgemerkt, dat thans voor de werkende vrouwen de tijd is aangebroken om de onderlinge eenheid te versterken en zich mede tot dit doel aan te sluiten bij de vakverenigingen.

Deze aansporing moet waarschijnlijk - afgezien van de algemene actuele lijn van het wereldcommunisme in deze richting - mede worden gezien tegen de achtergrond van het feit, dat in de West-Europese landen, o.m. in Nederland, de werkende vrouwen, om welke redenen dan ook, voor het merendeel niet bij vakverenigingen zijn aangesloten.

In het sociale vlak worden de vrouwen in het appèl o.m. opgeroepen tot strijd voor gelijke beloning als de mannen en voor werktijdverkorting (40-urige werkweek) zonder loonsverlaging.

Zoals bekend wijdde het W.V.V. aan het vraagstuk van de 40-urige werkweek van 13 - 15 April van dit jaar in Turijn een speciale conferentie.

In het politieke vlak spoort de oproep de vrouwen aan te strijden voor verbod van de productie, het in voorraad hebben en het gebruik van atoom- en waterstofwapens en voor vermindering der bewapening.

Daarmede stelde de conferentie zich - zoals uiteraard te verwachten was - achter de huidige Sowjet-politiek inzake ontwapening.

Aan het einde van de oproep worden de vrouwen opgewekt de conferentieresultaten te bespreken in bedrijf en kantoor.

Daarbij wordt er de nadruk op gelegd, dat de genoemde eisen de basis dienen te vormen van de door de vrouwen na te streven eenheid van actie.

In overeenstemming met het gestelde in deze slotzin besloot het Presidium der conferentie - blijkens een artikel in het Oost-Duitse partijdagblad "Neues Deutschland" d.d. 20 Juni 1956 - een permanent comité in het leven te roepen, dat tot taak heeft te strijden voor de eenheid van de werkende vrouwen en mannen, alsmede voor de toepassing van het beginsel "gelijk loon voor gelijke arbeid".

G E H E I MNabeschouwing
=====

Gelijk o.m. in het Nederlandse communistische dagblad "De Waarheid" en in de communistische vakbondspers der laatste weken stond te lezen, zal de conferentie van Boedapest, naar de leiding van het W.V.V. verwacht, een nieuwe periode inluiden in de strijd voor de gelijkberechtiging van de vrouw.

Overeenkomstig het tweede punt van de agenda der wereldconferentie van werkende vrouwen mag verwacht worden, dat de communistische vakbondleiding de werkende vrouwen, welke hiervoor in aanmerking komen, zal trachten duidelijk te maken, dat deze strijd met meer succes gevoerd zal kunnen worden naarmate deze vrouwen in aanzienlijk grotere mate dan tot dusver het geval was zullen toetreden tot de (communistisch geleide) vakbonden.

Overigens lijkt het - gezien de matige inspanning der E.V.C.-bedrijfsbonden bij de voorbereiding der onderhavige conferentie en de geringe resultaten van ledenwerfacties in het verleden - niet bijzonder waarschijnlijk, dat de meesten dezer bonden zich veel moeite zullen getroosten om hun gelederen in de naaste toekomst juist met vrouwelijke leden te versterken, noch dat zij bij deze werving - voorzover deze inderdaad zal plaats vinden - veel succes zullen oogsten.

Juli 1956